

De kerk herbergt een Engels orgel uit 1899.

Ter nagedachtenis aan de „hooggeëerde Kitty Earle.”

De kerktoren staat momenteel in de steigers.

uitgelicht

Uniek glas in lood, „voor Kitty”

tekst A. de Heer
beeld RD, Henk Visscher

Ze is wel een „cadeautje voor Kitty” genoemd, de hervormde kerk van Nieuwer Ter Aa. Veel in het gotische bedehuis herinnert aan de negentiende-eeuwse barones en haar familie: het orgel, maar ook een deel van de oude wapenschilden en glas-in-loodramen. Unieke ramen, wat kenners betreft.

Kitty – het was de koosnaam voor barones Susanna Catherina Elisabeth Earle-van Reede van Ter Aa. Zij was een nicht van de laatste gerechts- of ambachtsvrouw uit het geslacht Van Reede van Ter Aa, dat het vlakbij gelegen kasteel Ter Aa bewoonde. Kitty

was gehuwd met een schatrijke Engelsman, George Hudson Earle. Toen zij in 1896 overleed, liet die – een jaar later – zes glas-in-loodramen in de dorpskerk plaatsen, naast de twee oudere gebrandschilderde ramen. Op een ervan is zijn vrouw afgebeeld.

In 1899 schonk de weduwnaar de hervormde gemeente ook een orgel, van Engelse makelij vanzelf. Het zeventien stemmen tellende instrument werd gebouwd door de firma Forster & Andrews uit Hull. En daarbij hoorde nóg een glas-in-loodraam, vond George Hudson

een collega is hij deze middag in de kerk bezig een stofschoot te plaatsen voor het gedeelte waar zich de drie achterste glas-in-loodramen bevinden. Deze worden de komende tijd gerestaureerd. „Eigenlijk moeten alle negen glas-in-loodramen onderhanden worden genomen, maar we doen het in fasen. Op dit moment is het geld voor de eerste drie binnen.”

De totale restauratiekosten worden geschat op 150.000 euro, zegt Fokker, exclusief btw. „Een commissie gaat dit jaar actief fondsen werven voor de andere

„We zoeken nog fondsen voor de andere zes ramen”

Earle, een met een orgelspelende Sint-Caecilia erop. Het bevindt zich net naast de hoofdingang.

Restauratie. Aannemer Arian Fokker laat het allemaal graag zien. Samen met

zes ramen.”

Hij laat zijn bezoek voorgaan, de stellage op. „Hier, een ruitje gebarsten, en daar zit gewoon een gat. Daar nog één.” De wind waait erdoorheen. Is dat niet koud, 's zondags? „Valt mee. Maar

Fokker.

hem bevindt zich aan de overkant van de straat. „Zulke klussen, zo dichtbij, hebben we niet zo vaak, nee. Mooi om te doen.” Zijn vader, P. N. Fokker, beaamt het. „Je wilt zo'n kerk toch voor het nageslacht behouden.”

Ook de kerktoren staat momenteel in de steigers – maar die is eigendom van de burgerlijke gemeente, Stichtse Vecht. Fokker sr.: „Zouden we graag ook doen, maar daar is nu een andere aanneemer bezig. Misschien kunnen we later nog eens iets doen. Zo'n kerk heeft altijd onderhoud nodig.”

De restauratie van de glas-in-loodramen heeft plaats in Tilburg,

inderdaad, we zitten hier wel met onze jassen aan.”

Fokker is zelf lid van de hervormde gemeente. Het aannemingsbedrijf van zijn vader en

door glasatelier Immanuel. „Dat was er zeer enthousiast over”, zegt Arian Fokker. „Volgens het atelier gaat het om unieke ramen.” Hij laat het rapport lezen dat door glaskunstenares Sibylle Gielen is opgesteld. „Mijn verbazing was buitengewoon groot”, schrijft zij. Het betreft „werkkelijk kostbare glas-in-loodramen”, gemaakt door het „vermaarde atelier Prinsenhof in Delft.” Bedoeling is dat er na de restauratie aan de buitenkant van de ramen gelaagd glas komt, ter bescherming tegen weer en wind.

Op de ruitjes zijn onder meer wapenschilden afgebeeld. Ook dat van het geslacht Van Reede staat erbij. Overigens zijn er in de kerk tal van namen te lezen, op het grote predikantenbord bijvoorbeeld. Het opvallendst is echter de zinsnede over de hele breedte van het oksaal waarop het orgel rust, achter de preekstoel: „Dit orgel is geschonken ter nagedachtenis aan de geliefde en hooggeëerde Kitty Earle, geboren barones van Reede van Ter Aa.”

De hervormde dorpskerk van Nieuwer Ter Aa telt negen glas-in-loodramen. Drie daarvan worden de komende tijd gerestaureerd.

In 1138 kregen parochianen eigen bedehuis

De historie van de dorpskerk van Nieuwer Ter Aa, rijksmonument, begint in de twaalfde eeuw. In 1138 kregen de parochianen die bij de rivier de Aa woonden van de Utrechtse bisschop Andreas van Cuyk toestemming een eigen bedehuis te stichten. Ruim vier eeuwen later ging de kerk over in protestantse handen.

De hervormde gemeente, van Gereformeerde Bondssignatuur, telt zo'n 250 (doop)leden. Op een groot predikantenbord zijn de namen van alle predikanten en kandidaten die de gemeente vanaf de Reformatie hebben gediend te lezen – te beginnen bij ds. C. F. Polletz (1601-1607). Ook de in Elberfeld opgegroeide ds. B. Lütge, leerling van dr. H. F. Kohlbrugge, was hier predikant (1881-1884). Sinds september 2013 is ds. G. H. Vlijm aan de gemeente verbonden.